

Λακκί Λέρου, ένα χωριό σαν σκηνικό ιταλικής τ...

ΛΕΡΟΣ – ΑΠΟΣΤΟΛΗ. 2009. Ο Ιταλός αρχιτέκτονας και φωτογράφος Daniele Ratti ταξιδεύει στην αφρικανική Ερυθραία για διακοπές. Φτάνοντας στην πρωτεύουσα

Λακκί Λέρου, ένα χωριό σαν σκηνικό ιταλικής ταινίας

Σεπτεμβρίου 15, 2014 [eleros](#) [Slider News](#) [No comments](#)

ΛΕΡΟΣ – ΑΠΟΣΤΟΛΗ. 2009. Ο Ιταλός αρχιτέκτονας και φωτογράφος Daniele Ratti ταξιδεύει στην αφρικανική Ερυθραία για διακοπές. Φτάνοντας στην πρωτεύουσα Ασμάρα, τον περιμένει μια έκπληξη. Βρίσκεται ξαφνικά μέσα σε μια ιταλική πόλη, μια ιταλική πόλη μέσα στην καρδιά της Αφρικής, που ζει, αναπνέει και κινείται μέσα σε κτίρια των αρχών του προηγούμενου

αιώνα, μοντέρνα σαν να φτιάχτηκαν χτες. Η αναπάντεχη συνάντηση με το αποικιακό παρελθόν της χώρας του, του κινεί το ενδιαφέρον. Επιτρέφει, αναζητεί περισσότερες πληροφορίες, μαθαίνει για το αρχιτεκτονικό κίνημα του ρασιοναλισμού και σιγά σιγά, με τη βοήθεια της φωτογράφου Bruna Biamino, αρχίζει να ανακαλύπτει τις μικρές οικιστικές κοιτίδες που «φύττωσαν» οι Ιταλοί σε όλο τον κόσμο. Πρώτος τους σταθμός, η Λέρος.

2013. Επιτρέφω από την Πάτμο στη Λέρο και αναρωτιέμαι για τον οικισμό που η Ροδίτισσα αρχιτέκτονας Αναστασία Παπαϊωάννου επέμενε τόσο να επισκεφθώ. Χωρίς να το καταλάβω, το πλοίο με επιστρέφει στο Λακκί αντί για την Αγία Μαρίνα, απ' όπου αναχώρησα. Για μια στιγμή σαστίζω, αναρωτιέμαι αν κατέβηκα σε λάθος νησί. Και τότε, καθώς περπατώ από την άκρη του λιμανιού προς τον οικισμό, αρχίζει να αποκαλύπτεται μπροστά μου ένα μοναδικό θέαμα. Το ένα ιταλικό κτίριο διαδέχεται το άλλο, μπροστά στην προβλήτα. Το διοικητήριο, το σχολείο, η αγορά, το μισοσχισμένο ξενοδοχείο δίπλα στο επιβλητικό κινηματοθέατρο. Κτίρια μοντέρνα, με καθαρές γραμμές και μεγάλους όγκους, που θυμίζουν πίνακα του Ντε Κίρικο.

Επιφυλακτικοί

Αυτό είναι το Λακκί. Ένα χωριό ασυνήθιστο, ένα μέρος που μοιάζει με σκηνικό ταινίας και... οι περισσότεροι δεν ξέρουν καν ότι υπάρχει. Μα πώς να το ανακαλύψεις, όταν οι

ίδιοι οι Λεριοί εξακολουθούν να το αντιμετωπίζουν με τόση επιφυλακτικότητα. Στα διαφημιστικά φυλλάδια του νησιού κυριαρχεί η Αγία Μαρίνα, ένας γραφικός αλλά τυπικός νησιωτικός οικισμός, το κάστρο, οι εκκλησίες, οι μύλοι, οι μάλλον αδιάφορες παραλίες του νησιού. Οι αναφορές στο Λακκί είναι μικρές, σχεδόν ενσυχικές. Είναι δυνατόν;

2014. Τον Φεβρουάριο, ο αρχιτέκτονας Fabio Colella φθάνει στη Λέρο, μέλος μιας ομάδας Ιταλών αρχιτεκτόνων, φωτογράφων και μελετητών, ανάμεσα στους οποίους και οι Daniele Ratti και Bruna Biamino. Έχουν έρθει για να ξεκινήσουν το project Eritalia (Eri Italia=ήσουν Ιταλία), ένα φωτογραφικό ταξίδι στις πρώην ιταλικές αποικίες, που έχουν κοινό παρονομαστή τη ρασιοναλιστική τους αρχιτεκτονική. Η ομάδα των Ιταλών μένει σ' ένα σπίτι φίλων και γρήγορα τα νέα μαθαίνονται και στη μικρή κοινότητα των Ιταλών που μένουν μόνιμα νησί. Ο Ιταλικός Σύλλογος Φίλων της Λέρου τους υποδέχεται και αναλαμβάνει να βοηθήσει με όποιο μέσο μπορεί.

Το προηγούμενο Σαββατοκύριακο, με τη φροντίδα του Συλλόγου, το project Eritalia παρουσιάστηκε από τον Fabio Colella στο δημοτικό σχολείο του Λακκίου. «Το Eritalia είναι μια φωτογραφική αναγνώριση, με μια καλλιτεχνική ματιά, των ορθολογιστικών αρχιτεκτονημάτων που οι Ιταλοί αρχιτέκτονες δημιούργησαν στις πρώην ιταλικές αποικίες: Ερυθραία, Αιθιοπία, Σομαλία, Λιβύη και Λέρο, από το έτος της πρώτης ιταλικής έκθεσης του αρχιτεκτονικού ρασιοναλισμού (MIAR) έως το 1943, έτος επιστροφής των αποικιακών εδαφών. Πρόθεσή μας είναι να τεκμηριώσουμε μια κατάσταση, να μεταδώσουμε ότι μας διηγούνται τα κτίρια, τα γεγονότα που οδήγησαν σε αυτό που είναι σήμερα», μας εξηγεί.

Το project θα παρουσιαστεί στην EXPO του Μιλάνου και στο Τορίνο το 2015, θα συνεχίσει να εμπλουτίζεται με ταξίδια στις άλλες κοιτίδες του ρασιοναλισμού και θα καταλήξει με την έκδοση ενός βιβλίου. «Μέχρι πρόσφατα υπήρχε ένας δισταγμός στην Ιταλία, γιατί όλα αυτά ανεγέρθησαν την περίοδο του φασισμού. Ομως δεν ήταν σύμβολα του κόμματος, ενώ ο ρασιοναλισμός ξεκίνησε μεν από την Ιταλία, αλλά έμεινε γνωστός ως "διεθνές στυλ". Η ύπαρξη του Λακκίου είναι σπάνιος πλούτος για τη Λέρο», λέει ο Enzo Bonnano, από τον Ιταλικό Σύλλογο Φίλων της Λέρου. «Είναι ένα κόσμημα για το νησί, που θα μπορούσε με την κατάλληλη διαχείριση να φέρει ποιοτικό τουρισμό».

Οι καλές ιδέες και η αγάπη για το Λακκί δεν είναι βέβαια ιταλική «αποκλειστικότητα». Οσοι Λεριοί παρευρέθησαν το προηγούμενο Σαββατοκύριακο στην παρουσίαση του Eritalia εξέφραζαν με θέρμη την ίδια επιθυμία για το μέλλον του υπέροχου και σπάνιου αυτού οικισμού. Η Λέρος πασχίζει να αλλάξει σελίδα. Αυτό που της λείπει είναι το όραμα.

kathimerini.gr